

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 35.

Lýsingaprisar fyrri peltreglu: 30 oyr. á forsíðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fast
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 28. august 1937.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 142.

11. árg.

SANTANDER FALLIN!

Italia og Týskland sýna stóra
frøi yvir henda

Franco-sigurin.

Italsk bløð nevna sigurin ein
italskan sigur og skróla um,
at tað var tveimum italskum
herdeildum av „frivilligum“
at takka, at býurin fall.

So fall hin síðsti býurin av týðningi í teirri baskisku
provinsini.

Men hesar síðstu dagarnar var einki annað at vænta,
enn at Santander mátti geva upp alla móstøðu. Uppreisnar-
menn høvdu ræði yvir teim plássunum, haðani býurin fekk vatn
sitt og elektricitet, og harft kom, at tað í longri tíð hevur
verið tvørilgt fyrri ikki at siga heilt ómøguligt at fáa mat-
tilførslu til býin.

Tær fyrstu deildirnar av uppreisnarmonnum maršheraðu
inn í býin hósdagin.

Stór er frøin í Týsklandi og Italia yvir henda sigur.
Italsk bløð skriva bart út, at tað einans er teim italsku her-
deildunum at takka, at Santander fall. Teir italsku hermenn-
ir tóku altíð uppá seg tær torførastu uppgávurnar, og færdi
einans tað til sigurs.

Týskur tíðindamaður sigir frá, at baskiskir hermenn í
túsundvis eru farnir í part Francos. Hvussu nógv ið er í
hesum tíðindum, skulu vit ikki kunna siga.

Men kortini eru ikki Baskararnir givnir. Í stóðum veita
teir uppreisnarmonnum heilt stóra móstøðu.

Gongubreytin við Áarvegin.

Tað er so mangt logið undir
sóluni, sigst, og nakað nógv av
ti logna finnst í hesum landi.

Í Havn hava vit fingið eitt
nýtt apotek, ið býrjaði útsolu
sína í hinum farna árinum frá
einum stásligum húsum við
Áarvegin, sum teir nú fyrri ein-
um 2-3 mánaðum síðani hava
fingið byggiloyvi til.

Men tað var nú ikki júst
hetta, sum var so logið.

Eg sá á dagsskrá býráðsins
síðsta miðvikudag, at frá J.
Restorff hevði bræv inni um at
fáa gongubreytina, sum liggur
fram við apotekinum og hava-
gyrðing hennara, longda, so at
hon verður fram við húsum
hennara eisini, sum býráðið
aður hevur avgjort.

Og hetta er gott, tí henda
gongubreyt er bæði eitt prýði
og pákrævd við Áarvegin, har
oll koyrsla til og frá havnini
gongur; men hvi fær býráðið
ikki burtur hin stoypta múrin,
sum stendur tvørtur um gongu-
breytina niðanfyrir apotekið?

Vit spurdu ein býráðslim, hvi
hesin haliin av garðinum skuldi
standa har og noyða fólk út á
koyrvegin, og fingið soljðandi
svar:

Eftir okkara hugsan hevur
apotekarin ongan rætt til at lata
henda garðin standa. Hann
hevur skrivliga bundið seg til at
leggja av til gongubreyt eitt
strekki av grund sini fram við
ollum Áarvegin, also eisini
tað grundina, sum garðurin
stendur á. Eg minnst ikki,
hvussu nógv býráðið lat av pen-
gingi til at gera gongubreytina
fyrri, men tað vóru nakrar hund-
drað krónur — hon varð gjord

av teimum, sum bygdu apotek-
ið. Tá gongubreytin seinni varð
gjord fram við havanum hjá
frá Restorff, noktaði apotekarin
at lata býráðið taka niður garðin,
og harvið tyktist tað at verða —
fyrri fyrst ið hvussu er.

Hetta var ikki so lítið!

Vit halda, at Havnar býráð
mátti tíkið sær um reiggj og
«lopið á garðin», um ikki just
«har sum hann var lægstur».

Hvat gleði kann hesin frem-
mandi maður hava av at hindra
fólki hampiliga gongd? Neyvan
aðra enn at siggja aðrar víkja
fyrri sær — men tað halda jú
summir eisini vera so stuttligt.

Fótbóltsdystir.

T. B. — H. B.

Seinasta sunnudag var dystur
í Gundadali millum Tvoroyrar
boltfelag og H. B.

Í Havn høvdu væl tey flestu
ventað, at Tvorámenn skuldu
verða við undirlutan; men so
varð ikki — teir vunu stórliga.

Høvdu teir uppiborið ein slik-
an sigur? kann ein spyrja.
Partarnir vóru reiðuliga javnir,
atlogurnar skiftandi; men Tvorá-
menn dugdu at nýta mógulig-
leikarnar fyrri at fáa mál, og
høvdu tí fullt út uppiborið tann
sigur teir vunu.

10-15 teir fyrstu minuttirnar
vórðu Havnarmenn við yvir-
talan, so avgjort, at eingin ívaðist
í, at teir henda dag vunu ein
stóran sigur, tað var eitt «for-
nojlis» at siggja teirra vakra
leik. Men so fingi Tvorámenn
mál við straffspark. Og tá teir
næstan beint aftaná fingi annað
málið, varð tað sum um H. B.
heilt og aldeilis hevði mist allar
vónir um sigur, tað kendist sum
teir heilt høvdu givið upp. Teir
fingi í hvussu er ikki hitt góða
samanspælið sínámillum aftur.
Nokur kraftleys framlop av og
á útlan úrslit, tað var alt. Tvorá-
menn drivu enn meira á og
sýndu ofta eitt vakurt saman-
spæl við tí fyrri teir eyðkenda
kvikleika og fingi 2 mál aftrat
í fyrra hálvleiki.

Annar hálvleikur gav ikki
mál. H. B. fekk tvey straffi-
spork og brendi tey bæði. Leik-
urin endaði sostatt við sigri til
T. B. 4-0.

Old-boys leikurin.

Fyrri á degnum royndu old-
boys (eldri spælarar) av Tvor-
oyri og úr Havn seg. Tað var
heilt stuttligt at siggja, tó at ein
tílikur leikur «sportsliga» sáð
ikki hevur stórt virði. Har s-

ust millum spælararar berskoll-
utir og gráhaerdir menn, millum
teir elstu á Havnarliðinum vóru
Trond Hansen og Th. J. Mor-
tensen.

Hesin leikur endaði við sigri
til Havnarmenn 1-0.

Norøna

- „Ólavsokureystmennini“
- Olaf Linck.

Logið. So logið sum tað, ið
er í orviti! Hetta tjakið um
flagg og norronu rorsluna.

At ein tjóð, eitt fólk, eitt fel-
ag, ein sermerktur bólkur hava
hvør sít framerki, sít flagg —
so einfalt, so sjálvsagt, at tað
skuldi ikki verið nakað at skift
orð um, enn og minni at tjak-
ast, deilt um.

Men tá ið menn, ið rópa uppá
norronu rorsluna, teirra norronu
tjóðanna rætt til særstöðuligt liv,
sermerktan nationalitet, sam-
stundis sum tær eiga at blanda
blóð, gera fothróðurskap — tá
ið hesir menn í teirra norronu
demonstrasjón skera einstakar
av teim norronu tjóðunum
burtur úr, tá undrast ein og
spyr, um hin norrona kenslan
hjá hesum monnum ikki hevur
fingið eitur í bróðraskapin. Og
ein skilir, at teir, ið vórðu skornir
burtur úr bróðraskapinum, gjord-
ust ikki bert bilsnir, men eisini
ilftysnir og argaðust inn á hesar
eyvirgangskropparnar móti teirri
norronu kensluni, tí norrona
bróðrabandinum.

Og enn og meir undrast ein
tá ið hesi «ólavsokureystmennini»
halda sær rætt til at kasta við
hvossom eftir teim uppgáðu
og burtur úr norðlenska sam-
bandinum skornu monnum, at
hava hættað sær at lata ilt av
sær sum svar ímóti háðanini
móti teimum, teirra rætti at
vera uppi í.

«Ólavsokureystmennini» høvdu
já verið úti eftir aftursvari —
og tað vildi verið ov mikið at
venta, at tað ikki skuldi komið.

Tá ið hitt danska flaggið var
eftirlagt, tá ið menn gingu nor-
rona skrugongu við islendskum,
norskum og føroyskum merki,
tá varð, skilja allir skilamenn,
herverk gjort inná rættin hjá
hinum norðlenska tjóðunum,
har ímillum Danskaranna, at
vera við í teirri norðlenska
bróðurfylkingini.

Tað er so stalt so skiligt og
sólarklárt, at hvort mans barn
kann siggja tað, at tað eru Jó-
annes bóndi Patursson við sín-
um fylgisneytum, ið hava sárað

og hertikið tjóðskaparkensluna
í nógv stórri muni enn blað-
maðurin og skaldasøguskrivarin
Olaf Linck.

Er fosturlands og norronu-
kenslan hjá norronskráðgongu-
monnum í orviti og villst í
ólavsokumjorkanum ella er tað
annað ið býr undir demonstra-
sjónini, annað ið er soverðið at
tað ikki kveppur seg við at mis-
brúka norronurorsluna fyrri at
útinna gerð, ið ikki enn tolar
dagsins ljós?

Hetta gruna menn um.

„Merki-maður“.

Fag- og tekniskur kunnleiki í háseti!

Hvørjar vinnuvegamøguleikar
goyma Føroyar?

Javnaðarmenn vildu á sinni
hava tingið til at kanna ognar-
spurningin viðvíkjandi kol- og
leirmalinum, og at hitt almenna
tók sær jarðfróðisligan mann til
at kanna móguleikarnar, ið
goymast í Føroyum.

Sum vanligt feidu afturhalds-
mennir hetta uppskot.

Í ollum londum — vit siggja
hetta eina greiðast í Íslandi —
leggja menn doyðin á fyrri at
fáa kannað líkindini fyrri vinnu
úr tí, ið goymist í landinum og
á sjónum. Hetta hevur í teim
ymnu framtakslondum borið
stóran ávøkstur.

Ikki at ivast í goymir okkara
land móguleikar, ið enn ikki
eru tryttir.

Tað hevur tí allra stórsta týð-
ning at vit fáa vísdanliga undir-
søkt, hvørji ráevni land okkara
goymir, og á hvønn hátt hesi
ráevni kunna nýtast.

Síðani javnaðarmanna ynski
um eina tekniska og sakkona
granskan av tí, sum í landinum
er, varð niðurkøvt, eru menn
— tilfellið — vorðnir varir
við, at stór ríkidomir goymast
í okkara royðngróti, leiri og
kolalindum. Hitt seinast nevnda
hava tó menn fleiri ferðir roynt
at fingið nakað burtur úr.

At ganga inn á hesa málvísu
leið sum skjótast er neyðturv-
uligt.

Her er veruliga eingin dagur
at spilla burtur.

ALT MÁLARAARBEIÐI
VAKURT OG SÆRA HALDGOTT
TILBOÐ GJAVAST
ANDR. MOURITZEN